

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (SCREENING) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ
ΖΩΗΣ**

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΓΡΟΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ
(ΑΦ), ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΟΥΝΤΑΣ, ΙΣΧΥΟΣ 1134 KW**

(ΛΕΥ/751/2023)

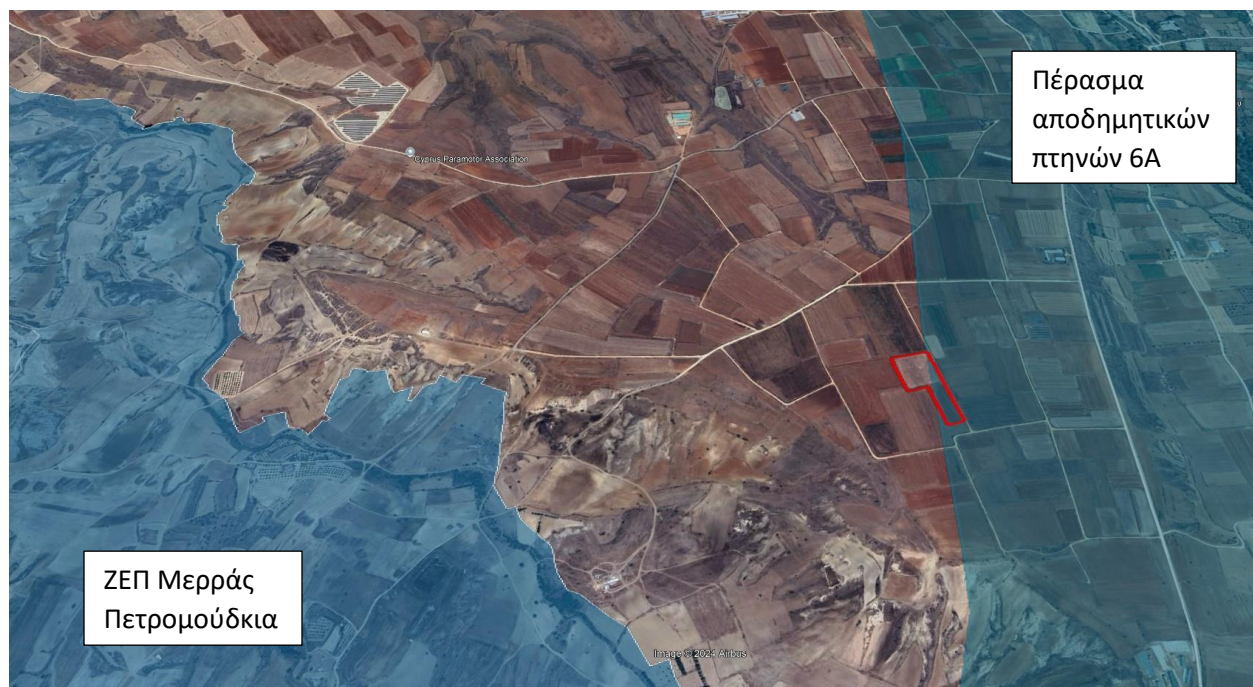
ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΜΕΡΡΑΣ ΠΕΤΡΟΜΟΥΔΚΙΑ» (CY2000008)

Αρ. Φακ. 02.15.004.071.001, 02.15.003.002

1. Περιγραφή του έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία αγροφωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1134kW, στην κοινότητα Ορούντας, της επαρχίας Λευκωσίας. Κατά την εξέταση της αίτησης, διαπιστώθηκε ότι το τεμάχιο 332 (Φ/Σχ. 0/2-207-384) στο οποίο χωροθετείται το προτεινόμενο έργο, απέχει περίπου 870 μ., από τα όρια της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Μερράς-Πετρομούδκια» του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000. Σύμφωνα με την Εντολή Αρ.1/2024 «Πλαίσιο αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, για χωροθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων εντός απόστασης από 500μ. μέχρι 1000μ. από ΤΚΣ/ΖΕΠ απαιτείται διαδικασία προελέγχου (screening) για να διαπιστωθεί εάν χρειάζεται υποβολή Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων 2003 έως 2015. Τμήμα του υπό ανάπτυξη τεμαχίου εμπίπτει στο πέρασμα μεταναστευτικών πτηνών 6Α στο οποίο η τοποθέτηση ηλιακών εγκαταστάσεων επιτρέπεται υπό όρους (Εικόνα 1).

Το εν λόγω τεμάχιο εμπίπτει σε κτηνοτροφική ζώνη (Δ1), η συνολική έκτασή του είναι 15.150τ.μ. Εμπίπτει σε περιοχή αρδευόμενου αναδάσμου και στην παρούσα φάση χρησιμοποιείται για καλλιέργειες σιτηρών. Το φωτοβολταϊκό πάρκο θα καταλάβει επιφάνεια 11.200τ.μ. και θα αποτελείται από 1.620 Φωτοβολταϊκά Πλαίσια ισχύος 700W έκαστο, τα οποία θα στερεωθούν στο έδαφος με πασαλόμπηξη, υποστατικό το οποίο θα περιλαμβάνει τον υποσταθμό της ΑΗΚ και περίφραξη.

Εικόνα 1: Χώρος ανάπτυξης σε σχέση με ΖΕΠ «Μερράς-Πετρομούδκια» και πέρασμα αποδημητικών πτηνών 6Α.

Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν περίπου 6 μήνες και περιλαμβάνουν τη διαμόρφωση του χώρου, τη συναρμολόγηση και τοποθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων, την καλωδίωση και σύνδεση μεταξύ τους, την περίφραξη του ΦΠ πάρκου και εγκατάσταση συστήματος ασφάλειας καθώς και τη σύνδεση του ΦΠ με το δίκτυο της ΑΗΚ.

Στο τεμάχιο δεν υπάρχουν μεγάλες κλίσεις, συνεπώς δεν απαιτούνται σημαντικές χωματουργικές εργασίες για τη διαμόρφωσή του. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται μέσω του αυτοκινητοδρόμου Ορούντας – Άγιοι Ηλιόφωτοι και υφιστάμενου οδικού δικτύου που εφάπτεται του τεμαχίου. Το δίκτυο μέσης τάσης της ΑΗΚ στο οποίο θα συνδεθεί το Αγροφωτοβολταϊκό Πάρκο βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το τεμάχιο.

2. Χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου NATURA 2000 ΖΕΠ «Μερράς - Πετρομούδκια» και του προτεινόμενου υπό ανάπτυξη τεμαχίου

Η ΖΕΠ «Μερράς - Πετρομούδκια» είναι μια πεδινή περιοχή, η οποία καλύπτεται κυρίως από χαμηλή μακκία/ φρυγανική βλάστηση, ενώ στο νότιο τμήμα της εντοπίζεται μικρή δασική έκταση με πεύκα (*Pinus brutia*). Εκτεταμένες, αλλά όχι εντατικές καλλιέργειες σιτηρών, σχηματίζουν ένα μωσαϊκό φυσικής βλάστησης ενώ μικρές κοίτες ποταμών και ρέματα διασχίζουν την περιοχή προσφέροντας ποικιλία οικοτόπων ζωτικής σημασίας για ορισμένα είδη πουλιών που συναντώνται στην περιοχή. Επιπλέον αξίζει να σημειωθεί ότι στην περιοχή εντοπίζονται άτομα των ειδών *Ziziphus lotus* και *Crateagus azarolus* είτε διάσπαρτα είτε σε συστάδες στις άκρες εγκαταλελειμμένων ή καλλιεργούμενων αγρών.

Το μωσαϊκό του τοπίου παρέχει σημαντικά ενδιαιτήματα για 2 είδη καθορισμού της περιοχής την Τρουλλουρία (*Burhinus oediconemus*) και την Κράγκα (*Coracias garrulus*). Επίσης στην περιοχή εντοπίζονται τα είδη πτηνοπανίδας *Lullula arborea*, *Aquila fasciata* και *Accipiter gentilis*.

Το τεμάχιο της προτεινόμενης ανάπτυξης χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς, εμπίπτει σε κτηνοτροφική ζώνη και γειτνιάζει με καλλιεργήσιμες και ξηρικές εκτάσεις. Σε απόσταση περίπου 250μ. ανατολικά εντοπίζεται υφιστάμενο ΦΠ δυναμικότητας 150kW και σε απόσταση περίπου 1700 μ. βορειοδυτικά του προτεινόμενου έργου υπάρχει ένα ακόμη υφιστάμενο ΦΠ δυναμικότητας 2,5MW. Στην ευρύτερη περιοχή σε απόσταση περίπου 700 μ. νοτιοανατολικά εντοπίζεται κτηνοτροφικό υποστατικό. Η υπό μελέτη ανάπτυξη απέχει περίπου 2.045 μ. από τον οικισμό της κοινότητας Ορούνας, 4.500 μ. από τον οικισμό της κοινότητας Περιστερώνας και 2.900 μ. από τον οικισμό της κοινότητας Κάτω Μονής.

Εντός του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης δεν καταγράφηκαν φυσικοί οικότοποι, εντοπίστηκαν 11 είδη φυτών, κανένα από τα οποία δεν περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο Χλωρίδας της Κύπρου. Για τις ανάγκες της ΜΕΕΠ πραγματοποιήθηκαν 8 πτηνοπαρατηρήσεις τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2019, κατά τις οποίες καταγράφηκαν 24 είδη πτηνών. Μεταξύ των πτηνών που καταγράφηκαν ήταν και το ενδημικό *Oenanthe cypriaca* (Σκαλιφούρτα), ενώ δεν καταγράφηκε κάποιο από τα είδη καθορισμού της περιοχής, ούτε εντοπίστηκαν φωλιές πτηνών εντός του τεμαχίου.

3. Αποτελέσματα αξιολόγησης

Η κατασκευή του Αγροφωτοβολταϊκού Πάρκου, το οποίο χωροθετείται σε απόσταση 870 μ. από τη ΖΕΠ, μπορεί να έχει ως πιθανές επιπτώσεις την προσωρινή διατάραξη ειδών πτηνοπανίδας της περιοχής λόγω πρόκλησης θορύβου και σκόνης κατά την κατασκευή. Επιπλέον η αποψίλωση των ειδών χλωρίδας εντός του τεμαχίου καθώς και η διασπορά σκόνης μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη διαθέσιμη για τροφοληψία βλάστηση στα είδη πανίδας της περιοχής. Μετά την κατασκευή του η έκταση θα συνεχίσει να καλλιεργείται, η χλωρίδα θα επανέλθει συνεπώς η επίπτωση αυτή θα είναι προσωρινή και αναστρέψιμη και η χρήση γης θα παραμείνει αγροτική. Το Αγροφωτοβολταϊκό Πάρκο προγραμματίζεται να συνδεθεί με το Δίκτυο Διανομής Μέσης Τάσης, το οποίο βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το τεμάχιο της προτεινόμενης ανάπτυξης, συνεπώς δεν αναμένεται να επηρεαστούν αρνητικά τα είδη πτηνοπανίδας της περιοχής.

Κατά τη λειτουργία του έργου, οι επιπτώσεις αφορούν κυρίως την αύξηση της υφιστάμενης στάθμης θορύβου σε μικρό βαθμό κατά τις περιόδους συντήρησης του ΦΠ.

Συνεπώς λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά και την απόσταση του έργου από τη ΖΕΠ, τα είδη καθορισμού, αποστάσεις από χωροκράτειες των ειδών αλλά και δεδομένου ότι οι κατασκευαστικές εργασίες θα πραγματοποιηθούν αποκλειστικά εντός του τεμαχίου της προτεινόμενης ανάπτυξης δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στα αντικείμενα προστασίας της περιοχής.

Η ευρύτερη περιοχή σε ακτίνα περίπου 1χλμ. από το προτεινόμενο έργο καλύπτεται κυρίως από αγροτικές εκτάσεις ενώ οι κύριες αναπτύξεις που εντοπίζονται αφορούν ένα ακόμη φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 150kW σε απόσταση περίπου 250 μ. και κτηνοτροφικό υποστατικό (Smyrillis Jersey Farm) σε απόσταση περίπου 700 μ. νοτιοανατολικά. Οι προαναφερθείσες αναπτύξεις δεν αναμένεται να επιφέρουν συσσωρευτικές επιπτώσεις στη ΖΕΠ, αφού οι κύριες επιπτώσεις της προτεινόμενης ανάπτυξης είναι προσωρινές και αφορούν κυρίως την κατασκευαστική φάση του έργου.

4. Συμπέρασμα. Στάδιο προκαταρκτικής αξιολόγησης (screening)

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επηρεαστεί η ακεραιότητα της ΖΕΠ και τα αντικείμενα προστασίας της. Το προτεινόμενο έργο με τον συγκεκριμένο σχεδιασμό, αλλά και λόγω απόστασης από τη ΖΕΠ μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης

των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο του 2018 [N.127(I)/2018], χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Νοέμβριος 2024